

לְגַבְיָהּ, פִּיּוֹן דִּיתְעַר לִיהּ, כְּבִיכּוּל הוּא עֲבִיד לִיהּ, וּכְדִין שְׁכָן אַרְץ, שְׂרִי בְּגוּוּהּ, אִיכּוּל אִיבָהּ, אֲשַׁתְעַשֵּׂע בַּהֲדָה. וְרַעְיָה אֲמוּנָה, דָּא אַרְץ וְכֹלָא חַד כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנָתָךְ בְּלִילוֹת. וְרַעְיָה אֲמוּנָה, הוּי דְּבַר לָהּ בְּכָל רְעוּתָךְ.

וְאִי לָא תתְעַר לְקַבְלָהּ, הַאי טוֹב אֲתַרְחַק מִנָּה, וְלָא תִקְרַב בַּהֲדָה, לָא תִקְרַב לְגוֹ אֲתוּן נוּרָא יִקְדָּתָא, וְאִי תִקְרַב בַּהֲדָה, בְּדַחִילוֹ, כְּמָאן דְּדַחִיל מִן מוּתָא. דְּהַא כְּדִין נוּרָא דְלִיק, וְאוּקִיד עֲלֵמָא בְּשִׁלְהוּבוּי. וְכִיּוֹן דְּאֲתְעַר לְקַבְלָהּ הַאי טוֹב, כְּדִין, שְׂאֲרֵי בְּגוּוּהּ, וְלָא תִדְחַל מִנָּה אֲנָתָּ, כְּדִין, (איוב כב) וְתִגְזַר אֲמַר וַיִּקָּם לָךְ וְעַל דְּרַכִּיךָ נָגַה אֹר.

תָּא חֲזִי, בְּנֵי מְהִימְנוּתָא מְדַבְּרֵי לְהַאי לְרַעוּתָהוּן בְּכָל יוּמָא. מָאן אֵינּוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. אֵינּוּן דְּמִתְעַרֵּי הַאי טוֹב לְקַבְלָהּ, וְלָא חֶסַע עַל דִּילִיהּ, וַיִּדְעֵי דְהַא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיהּ יְתִיר. כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (משלי יא) יֵשׁ מִפְּזֹר וְנוֹסֵף עוֹד. מָאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּהַאי אֲתְעַר בְּרַכָּאן לְקַבְלָהּ, וְלָא יִימָא אִי אֲתָן הַאי הַשְׁתָּא, מָאִי אַעֲבִיד לְמַחַר. אֲלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיהּ בְּרַכָּאן עַד בְּלִי דֵי, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

וּבְגִין כְּךָ, וְכִי תֵאמְרוּ מַה נֹּאכַל בְּשָׁנָה הַשְׁבִּיעִית וְגו', מַה כְּתִיב. וְצוּיְתִי אֵת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂית אֵת הַתְּבוּאָה לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים. וְעָשִׂית, וְעָשִׂיתָ מִיבְעֵי לִיהּ, מָאִי וְעָשִׂית. אֲלָא לְאַפְקָא ה', דְּאִית לָהּ שְׁמִטָּה וְנִיחָא, וְלָא עֲבִיד עֲבִידָתָא. כְּתִיב (שמות טז) רָאוּ כִי יֵי וְגו' נוֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוּמִים וְגו', כְּגוּוֹנָא דָּא וְצוּיְתִי אֵת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְגו'.

עָמָה עַד שִׁיתְעוֹרֵר הַטוֹב הַזֶּה אֵלֶיהָ. פִּיּוֹן שְׁמַעוֹרֵר אוֹתוֹ, כְּבִיכּוּל הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ, וְאִזְ שְׁכָן אַרְץ, שְׂרָה כְּתוּבָה וְאֲכַל פְּרִיָּהּ, הַשְׁתַּעֲשֵׂע עִמָּה. וְרַעְיָה אֲמוּנָה, זוֹ אַרְץ, וְהַפֵּל אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנָתָךְ בְּלִילוֹת. וְרַעְיָה אֲמוּנָה, הַנְּהִיגָה בְּכָל רְצוֹנָךְ.

וְאִם לָא תתְעוֹרֵר כְּנִגְדָּה, הַטוֹב הַזֶּה מִתְרַחַק מִמֶּנָּה, וְאֵל תִּתְקַרַב אֵלֶיהָ, אֵל תִּתְקַרַב לְתוֹף כְּכַשֵּׁן אֲשֶׁר יוֹקֵדֵת. וְאִם תִּקְרַב אֵלֶיהָ - בְּפַחַד, כְּמִי שֶׁפּוֹחַד מִן הַמּוֹת, שְׁהֲרֵי אִזְ הָאֵשׁ דּוֹלְקַת וְשׁוֹרְפַת אֵת הָעוֹלָם בְּשִׁלְהוּבוּתִיהּ. וְכִיּוֹן שֶׁמִּתְעוֹרֵר כְּנִגְדָּה הַטוֹב הַזֶּה, אִזְ הוּא שׁוֹרָה כְּתוּבָה, וְאֲתָה אֵל תִּפְחַד מִמֶּנָּה. אִזְ - (איוב כב) וְתִגְזַר אֲמַר וַיִּקָּם לָךְ וְעַל דְּרַכִּיךָ נָגַה אֹר.

בָּא רָאָה, בְּנֵי הָאֲמוּנָה מְנַהֲיָגִים אֵת זֹאת לְרַצוֹנָם כְּכָל יוֹם. מִי הֵם בְּנֵי הָאֲמוּנָה? אוֹתָם שְׁמַעוֹרֵרִים הַטוֹב הַזֶּה כְּנִגְדּוֹ, וְלָא חֶסַע עַל שְׁלוֹ, וַיּוֹדְעִים שְׁהֲרֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי יא) יֵשׁ מִפְּזֹר וְנוֹסֵף עוֹד. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁזֶה מְעוֹרֵר בְּרַכּוֹת כְּנִגְדּוֹ, וְלָא יֵאמַר: אִם אֲתָן אֵת זֶה עֲכָשׁוּ, מַה אַעֲשֶׂה לְמַחַר? אֲלָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרַכּוֹת עַד בְּלִי דֵי, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה. וְכִי תֵאמְרוּ מַה נֹּאכַל בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית וְגו', מַה כְּתוּב? וְצוּיְתִי אֵת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂית אֵת הַתְּבוּאָה לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים. וְעָשִׂיתָ? וְעָשִׂיתָ הִיא צְרִיף לְהַיּוֹת! מַה זֶה וְעָשִׂית? אֲלָא לְהוֹצִיא ה', שְׁיֵשׁ לָהּ שְׁמִטָּה וּמְנוּחָה וְלָא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה. כְּתוּב (שמות טז) רָאוּ כִי יֵי וְגו', נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוּמִים וְגו'. כְּגוּן זֶה, וְצוּיְתִי אֵת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְגו'.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אַזלי באַרְחָא, פֿגְעוּ בַּהּ הוּא טוֹרָא, אַשְׁפְּחוּ תְרֵי גַבְרֵי דְהוּוּ אַזְלִי, אַדְהֵכִי חֲמוּ חַד בַּר נָשׁ דְּהוּא אַתִּי, וְאָמַר לֹון, בְּמָטוּ מַנְיִיכוּ, הָבוּ לִי מְזוּנָא פִּתְא דְנַהֲמָא, דְּהֵי תְרִין יוֹמִין דְּתַעֲיִנָּא בְּמַדְבְּרָא, וְלֹא אַכְלָנָא מְדִי. אַשְׁתַּמֵּיט חַד מְאִינוּן תְּרֵי גַבְרֵי, וְאִפִּיק מְזוּנִיָּה דְּאִיהוּ אֵייתִי לְאוֹרְחָא, וְיַהֲיִב לִיָּה, וְאָכִיל וְאִשְׁקִי לִיָּה. אָמַר לִיָּה חֲבֵרִיָּה, מַה תַּעֲבִיד מִן מְזוּנָא, דְּהָא אָנָּא דִּידִי אַכְלָנָא. אָמַר לִיָּה, וּמָה עָלִי דִידְךָ, אָנָּא אֲזִיל, יְתִיב גַּבִּיָּה הַהוּא מְסַפְנָא, עַד דְּאָכַל כָּל מַה דְּהוּא גַּבִּיָּה, וְהַהוּא נְהָמָא דְּאִשְׁתָּאֵר, יְהִיב לִיָּה לְאוֹרְחָא, וְאֲזִיל לִיָּה.

אָמַר רַבִּי חֵיָּיא, לֹא בַּעַא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְמַלְאָה דָּא יִתְעַבֵּיד עַל יָדֶן. אָמַר רַבִּי יוֹסִי דִילְמָא דִינָא אַתְגָּזַר עַל הַהוּא בַּר נָשׁ, וּבַעַא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְזַמְנָא קַמִּיָּה הַאי, בְּגִין לְשַׁזְבָּא לִיָּה. עַד דְּהוּוּ אַזְלִי, לָאָה הַהוּא גַבְרָא בְּאוֹרְחָא, אָמַר לִיָּה חֲבֵרִיָּה, וְלֹא (דף ק"א א'^ע) אָמִינָא לָךְ דְּלֹא תִתֵּן נְהָמָא לְאַחֲרָא. אָמַר רַבִּי חֵיָּיא לְרַבִּי יוֹסִי, הָא מְזוּנָא גַבְּן נִיְהִיב לִיָּה לְמִיכַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי תַבְעִי לְמִיפַק מַגְיָה זְכוּתָא, גְּזִיל וְנַחֲמִי, דְּהָא וּדְאִי בְּקַפְטוּרֵי דְדָא טַפְסָא דְמוֹתָא אַתְאַחִיד, וּבַעַא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְזַמְנָא זְכוּתִיָּה, בְּגִין לְשַׁזְבִּיָּה.

אַדְהֵכִי, יְתִיב הַהוּא בַּר נָשׁ, וְנָאִים תַּחֲוֹת חַד אֵילָנָא, וְחֲבֵרִיָּה אַתְרַחִיק מַגְיָה, וְיִתִּיב בְּדֶרֶךְ אַחֲרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיָּיא, הַשְׁתָּא גִיתִיב וְנַחֲמִי, דְּוּדְאִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִי לְמַרְחֵשׁ לִיָּה נִיסָא, קָמוּ וְאוֹרִיכוּ. אַדְהֵכִי חֲמוּ חַד טִיפְסָא בְּשִׁלְהוּבֵי קָאִים גַּבִּיָּה. אָמַר רַבִּי חֵיָּיא, וּוִי עַל הַהוּא בַּר נָשׁ, דְּהַשְׁתָּא יְמוּתָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זַפְּאָה הַהוּא בַּר נָשׁ, דְּקוּדְשָׁא

רַבִּי חֵיָּיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, פֿגְעוּ בָּאוֹתוֹ הַר, מְצָאוּ שְׁנֵי גַבְרִים שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים. בֵּין כֶּף רְאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא, וְאָמַר לָהֶם: בְּבַקְשָׁה מִכֶּם, תְּנוּ לִי מְזוּן פֶּת לֶחֶם, שְׁשֵׁנֵי יָמִים אֵלֶּה שִׁתְּעִיתִי בְּמַדְבַּר וְלֹא אֶכְלַתִּי דָבָר. נִשְׁמַט אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי גַבְרִים, וְהוֹצִיא מְזוּנוֹ שֶׁהוּא הֵבִיא לְדֶרֶךְ, וְנִתֵּן לוֹ וְהֶאֱכִיל וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: מַה תַּעֲשֶׂה עִם הַמְזוּן, שֶׁהָרִי אָנִי אֶת שְׁלִי אָנִי אוֹכֵל? אָמַר לוֹ: וּמָה עַל שְׁלֶךְ אָנִי הוֹלֵךְ? יֵשֵׁב אֲצִלוֹ אוֹתוֹ עָנִי, עַד שֶׁאֶכַל כָּל מַה שֶׁהָיָה אֲצִלוֹ, וְאוֹתוֹ לֶחֶם שֶׁנִּשְׁאָר נִתֵּן לוֹ לְדֶרֶךְ, וְהִלֵּךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֵיָּיא, לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁדָּבָר זֶה יַעֲשֶׂה עַל יְדִינּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹלֵי נִגְזַר דִּין עַל אוֹתוֹ אִישׁ, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַזְמִין לְפָנָיו אֶת זֶה כְּדֵי לְהַצִּילוֹ. בְּעוֹד שֶׁהָלְכוּ, הִתְעַיַּף אוֹתוֹ אִישׁ בְּדֶרֶךְ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ שְׁלֹא תִתֵּן לֶחֶם לְאַחֵר? אָמַר רַבִּי חֵיָּיא לְרַבִּי יוֹסִי, הָרִי מְזוּן עִמָּנוּ, נִתֵּן לוֹ לְאָכַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הִתְרַצָּה לְהוֹצִיא מִמָּנוּ אֶת הַזְּכוּת? גִּלְף וְנִרְאָה, שֶׁהָרִי בְּוֹדָאֵי בְּצוּרַת פְּנֵי שֶׁל זֶה, הִדְפּוּס שֶׁל הַמּוֹת נֶאֱחָזוּ, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַמֵּן זְכוּתוֹ כְּדֵי לְהַצִּילוֹ.

בֵּין כֶּף יֵשֵׁב אוֹתוֹ הָאִישׁ וְיִשֵּׁן פַּחַת אֵילָן אֶחָד, וְחֲבֵרוֹ הִתְרַחַק מִמָּנוּ וְיֵשֵׁב בְּדֶרֶךְ אַחֲרָת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיָּיא, כַּעַת נִשְׁבַּ וְנִרְאָה, שֶׁוּדְאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהַרְחִישׁ לוֹ נֶס. קָמוּ וְחִכוּ. בֵּין כֶּף רְאוּ צוּרָה אַחַת שֶׁל שְׁלֵהבוֹת עוֹמְדָת לְפָנָיו. אָמַר רַבִּי חֵיָּיא, אוֹי עַל אוֹתוֹ הָאִישׁ, שֶׁעֲכָשׁוּ יְמוּתָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי אוֹתוֹ הָאִישׁ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ

ברין הוא ירחיש ליה ניסא. אדהכי נחת מאילנא חד חוין, ובעא למקטליה. קם ההוא טפסא עליה וקטליה. קסטר ברישיה טפסא, ואזל ליה.

ברוך הוא ירחיש לו נס. בין כף ירד מאילן אחד נחש אחד ורצה להרגו. קמה אותה צורה עליו והרגתו. סובכה הצורה בראשה, והלכה לה.

אמר רבי יוסי, ולא אמינא לה דקודשא ברין הוא בעא למרחש ליה ניסא, ולא תיפוק זכותיה מגיה. אדהכי אתער ההוא בר נש, וקם ואזיל ליה. אחידו ביה רבי חייא ורבי יוסי, ויהבו ליה למיכל. בתר דאכל, אחויאו ליה ניסא דרחיש ליה קדשא ברין הוא.

אמר רבי יוסי, ולא אמתי לה דקודש שיהקדוש ברוך הוא רוצה להרחיש לו נס, ולא תוציא זכותו ממנו? בין כף התעורר אותו האיש, וקם והלך לו. אחזו בו רבי חייא ורבי יוסי, ונתנו לו לאכל. אחר שאכל, הראו לו הנס שהרחיש לו הקדוש ברוך הוא.

פתח רבי יוסי ואמר, (תהלים לו) בטח בני ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה, זכאה חולקיה דבר נש דעביד טוב מדידיה, דהא אתער טוב בכנסת ישראל. ובמה. בצדקה. דכד אתער צדקה, הוא טוב כדין אתער לגבי כנסת ישראל. ועל דא כתיב (משלי י) וצדקה תציל ממות. מאי טעמא. בגין דצדקה אילנא דחיי הוא, ואתער על ההוא אילנא דמותא, ונטיל אינון דאחידן ביה, ושזיב לון מן מותא. מאן גרים לההוא אילנא דחיי דאתער להאי, הוי אימא ההיא צדקה דאיהו עביד, כפיכול הוא עביד ליה לעילא, כמה דאת אמר (תהלים ק) עושה צדקה בכל עת. והא אתמר.

פתח רבי יוסי ואמר, (תהלים לו) בטח בה ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה. אשרי חלקו של האיש שעושה טוב משלו, שהרי מעורר טוב עם כנסת ישראל, ובמה? בצדקה. שפשצדקה מתעוררת, הוא טוב, אז מתעורר אל כנסת ישראל, ועל זה כתוב (משלי י) וצדקה תציל ממות. מה הטעם? משום שצדקה היא עץ החיים, ומתעוררת על אותו עץ המות, ולוקח אותם שאחוזים בו ומצילים מהמות. מי גרם לאותו עץ חיים שיתעורר לזה? הנה אומר, אותה צדקה שהיא עושה, כפיכול הוא עשה אותו למעלה, כמו שנאמר (תהלים ק) עושה צדקה צדקה בכל עת. והרי נתבאר.

השלמה מהחשמטות (סימן ז)

השלמה מהחשמטות סימן ז

וכי בכל עת יכול בר נש למעבד צדקה, אי הכי תריסר שעתי ביומא מאן יכול. אלא הכי אוליפנא, מאן דעביד צדקה בכל עת. מאי בכל עת, כמה דאת אמר (ויקרא ט"ז) ואל יבא בכל עת אל הקודש, ואוקמוה. ולא תימא בכנסת ישראל בלחודוי, דאיהי עת רעוא קדישא בצדיק. אלא אפילו בכל עת דלתתא אסגי צדקה עלייהו ואתער צדקה בכלהו, בעלאי ותתאי. בגין כן ישוי לביה ורעותיה

וכי בכל עת יכול אדם לעשות צדקה? אם כן, שתיים עשרה שעות ביום מי יכול?! אלא כף למדנו, מי שעושה צדקה בכל עת. מהו בכל עת? כמו שנאמר (ויקרא טז) ואל יבא בכל עת אל הקדש, ובארונה. ולא תאמר בכנסת ישראל לבדה, שהיא עת רצון קדוש בצדיק, אלא אפילו בכל עת שלמטה מרבה צדקה עליהם, ומתעוררת צדקה בכלם, בעליונים ותחתונים. מפני כן

ישים אדם לבו ורצונו וידבק בו
בקדוש ברוך הוא.

כיון שהגיעו לפני רבי שמעון,
ספרו לו המעשה. אמר, ומה זה
בעצמו, אפלו כל מי שמחזיק
לאילן (באילן) החיים נצול בעולם
הזה, ואפלו מן מיתת העולם
משאר בני אדם, כל שפן מאחר.
אמר רבי שמעון, בכלם מעוררת
הצדקה את אילן החיים, ומקום
זה הוא המזון לכל, ולתלמידי
החכמים מה מעשיהם? שהרי כל
בני העולם לא יכולים לעורר
צדקה עליהם, שהרי הם אחוזים
בצדקה, וכל בני העולם נזונים
בזכותם, בהם ממש. והם לא
יכולים להתפרנס מהם ממש,
מפני שכל מי שמשתדל בתורה,
משתדל באילן החיים שכל בני
העולם מתפרנסים ממנו.

נמצא שהתלמידי חכמים
מעוררים מזון לעולם ושלום. אם
לכל בני העולם מתעורר מזון,
מדוע להם לא מתעורר? אלא
תלמיד חכם הוא אילן החיים
ממש, ואילן החיים לא נזון אלא
מן העולם הבא, והעולם הבא
לא נמצא בעולם הזה, אלא לאחר
שעולה לעולם ההוא, אז נזון
ממנו ונשרש שרשיו עליו. עכשו
אוכלים מפרי עץ החיים. ומה
הוא? אותו מקום שנמצא אצל
העניים, והוא נקרא (בראשית ג) פרי
העץ אשר בתוך הגן. ועל זה
אוכלים מהפרי הוא בעולם הזה.
ועל זה למדנו, הם נזונים ברוע.

מהי הרוע? זו גבורה. והם
מזמנים לעולם הבא. שמזון
העולם הבא אינו בעולם הזה,
אלא צמצום קטן של הכח שלו
שנמצא במתיקות התורה. וזה
טעמו על הפרי ההוא של העץ
התחתון, וזו שמחה של התלמידי
חכמים ומזון העליון שלהם. כיון

בר נש וידבק ביה בקודשא בריהּ הוא.
כיון דמטו קמי דרבי שמעון סחו ליה עובדא.
אמר, ומה דא בלחודוי, אפילו כל מאן
דאחיד לאילנא (באילנא) דחיי אשתזיב בהאי
עלמא ואפילו מן מותא דעלמא, משאר בני
נשא. כל שפן מאחרא.

אמר רבי שמעון בכלהו אתער צדקה אילנא
דחיי, והאי אתר איהו דמזונא לכלא
לתלמידי חכמים מאי עבידתיהו דהא כל בני
עלמא לא יכלי לאתערא צדקה עליהו, דהא
אינון בצדקה אחידן וכל בני עלמא בזכותיהו
נזונין, בהו ממש. ואינון לא יכלין לאתזנא
בהו ממש, בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא,
אשתדל באילנא דחיי דכל בני עלמא נזונין
מניה.

אשתפח דתלמידי חכמים מתערי מזונא
לעלמא ושלמא. אי לכל בני עלמא
מתערי מזונא, לון אמאי לא מתערי. אלא
תלמיד חכם הוא אילנא דחיי ממש. ואילנא
דחיי לא מתזן אלא מן העולם הבא. והעולם
הבא לא אשתפח בהאי עלמא אלא לבתר
דעאל לההוא עלמא, כדין אתזן ביה ואתנטעו
שרשוי עליה. השתא אכלי מאיבא דאילנא
דחיי. ומאן איהו, ההוא אתר דאשתפח לגבי
מספנא ואיהו אקרי (בראשית ג) פרי העץ אשר
בתוך הגן. ועל דא אכלי מההוא פרי בהאי
עלמא.

ועל דא תנינן, הם נזונין ברוע. מאי ברוע,
דא גבורה. ואינון זמינין לעולם הבא.
דמזונא דעולם הבא, לאו איהי בהאי עלמא,
אלא צמצומא זעירא דחילא דיליה, דאשתפח
במתיקו דאורייתא. ודא טעמי על ההוא איבא
דאילנא תפאה ודא חידו דתלמידי חכמים